
İSVEÇ PARLAMENTOSUNUN KARARI - 12 MART 2010

Ömer Engin LÜTEM

12.04.2009

Parlamentosunun dün (11 Mart) aldığı bir kararla İsveç Ermeni soykırımı iddialarını tanıyan 20. ülke oldu.

Söz konusu karara İsveç Hükümeti karşı çıktı. Parlamento Dışişleri Komisyonu ise kararı kabul edilmemesi görüşüyle Genel Kurula havale etmişti. Sonunda bir oy farkla karar kabul olundu.

Hemen söylemek gerekir ki bu karar bağlayıcı değildir. Diğer bir deyimle ne Türkiye ne de İsveç için hukuki bir sonuç doğurmamaktadır. Bu haliyle kararın, olumlu oy veren parlamenterlerin düşüncelerini yansıtmanın ötesinde, bir etkisi yoktur. Ne var ki bu karar, özellikle Batılı ülkelerde, 1915 yılında Ermenilerin soykırımı uğradıkları yolunda mevcut inancı daha da güçlendirecektir.

Bir sonucu veya etkisi olmamakla beraber söz konusu kararın, diğer parlamentoların bu konuda aldıkları kararlara nazaran, daha aşırı hususlar içerdiği görülmektedir.

Önce sadece Ermenilerin değil Asurî, Süryani, Keldani ve Pontuslu Rumların da Osmanlı İmparatorluğunda soykırımı uğradığı ileri sürülmektedir. Hiçbir parlamento bu beş etnik gruba soykırım uygulandığını iddia etmemiştir.

İkinci olarak kararda, Türkiye'nin Ermeni, Asurî, Süryani Keldani ve Pontuslu Rumlara yapılmış olan soykırımı kabul etmesi için, İsveç Hükümetinin girişimde bulunması istenmektedir. Bu husus da şimdiye kadar hiçbir parlamento tarafından ileri sürülmemiştir.

Son olarak kararda söz konusu beş etnik gruba soykırım yapılmış olduğunu kabul etmesi için İsveç Hükümetinin Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletlerde girişimde bulunması istenmektedir. Bu da bir ilktir.

İsveç Dışişleri Bakanı Carl Bildt karara karşı çıkarak tarihi olayların siyasi düzeyde değerlendirilmemesi ve ilgili taraflarca tartışılması gerektiğini söylemiş, ayrıca kararın Parlamento Dışişleri Komitesinin görüşüne rağmen alındığını ancak oybirliği sağlayamadığını da belirtmiştir. Böylece Bakan kararın fazla bir önemi olmadığına işaret etmek istemiştir. Ayrıca bu kararın Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin normalleşmesi sürecine olumlu bir katkı yapmayacağını da vurgulamıştır.

İsveç Hükümeti Parlamentonun bir oy farkla aldığı bu karardan memnun olmadığı ve açıkça ifade edilmemiş olmakla beraber, Türkiye ve İsveç arasında son yıllarda çok gelişmiş olan işbirliğinin zedeleneyeceği endişesinin mevcut olduğu görülmektedir.

Türkiye'nin bu karar tepkisi çabuk ve sert olmuştur. Başbakan Erdoğan önümüzdeki hafta İsveç'e yapacağı ziyareti iptal etmiş, ayrıca Stockholmdeki Büyükelçimiz Zergün Korutürk istişareler için

Ankaraya ağrılmıştır. Ancak, İsveç Hkmeti de karara karşı olduğuna göre, bir süre sonra iki ülke ilişkilerinin normal düzeye dönmesi beklenebilir.

Kaynak/Source: